

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	100 L.
Fél évre	-----	50 L.
Negyed évre	-----	30 L.
Egyes szám ára	-----	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.

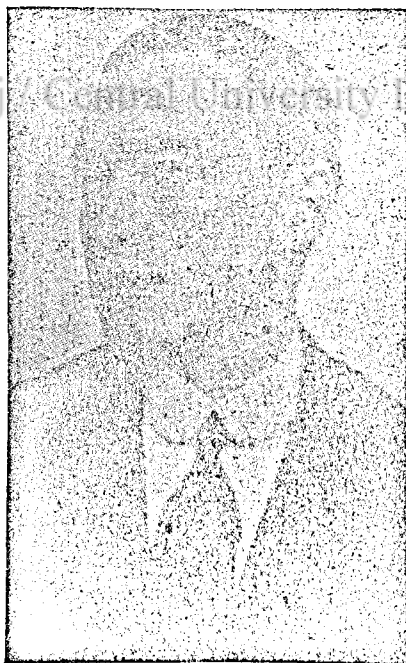
Világészmék és apostolok.

Az emberi szellem sohasem pihent, folyton kereste a maga céljának megfelelőbbet, hogy létrehozza mindannak összességét, mit ma kulturának nevezünk. Mai műveltségi állapotunk hosszú közös szellemi tevékenység eredménye. Ha csak például a mindennap látható szükséges eszközeinket s azok keletkezési történetét vizsgáljuk (pl. puska, gyufa, vasut, gőzhajó, telefon, repülőgép), századok, sőt évezredek vajudó munkáját látjuk bennük testet ölteni.

Hasonló a folyamat az ember társadalmi berendezkedésében is. Megszületik valahol egy eszme, növekszik, terjeszkedik, csoportokat, népeket, földrészeket hódít meg és végül az emberiséget új formák közé kényszeríti. A világtörténet több ilyen nagy átalakító eszmét ismer. A vallási, nemzeti, társadalmi eszmék valamikor nagyon szűk körből indultak ki, de világtörténeti jelentőségre jutva, elvégezték az emberiségen a maguk átalakító hatását. Bár eleinte legtöbbször utópiának, egy ábrándozó teljesülhetetlen vágyainak tűntek fel, világtörténeti valóságokká lettek.

Kevesen gondolnak rá, hogy mi is, a jelenkor emberei, ilyen világészmék elindulásának vagyunk élő tanúi. A társadalmi osztályok,

népek, nemzetek egymáshoz való új viszonya, egymásközi új elhelyeződése kezd világproblémává lenni, mely sürgős megoldást kér.

Coudenhove gróf.

Már a háboru előtt forrtak az eszmék, de a nagy világpusztítás hatalmas lökással siettetni a kérdés megoldása felé való haladást. Az emberiségen szinte eléggé meg nem magyarázható nyugtalanság érezhető, mindenki vágyik a megnyugvásra, a kiegyenlítődesre. E tekintetben nincs kivétel az úgynevezett „győzők“ és „legyőzöt-

tek“ között. A kérdés szinte a legelőben uszik; megszülettek már a feltalálók is: a megoldás apostolai.

E világtörténeti eszme jelképévé lett a fiatal *Coudenhove-Kalergi Richard Miklós gróf* neve. Érdekes a származása. 1894-ben született Tokióban, tehát még csak 30 éves. Jelenleg Brabantban él. Német eredetű. Atyjának Csehországban és Magyarországon voltak birtokai; anyja japán nő volt, nagyanyja a görög Kréta-szigetről való. A fiatal gróf a leírások szerint nagyon szerény megjelenésű, különösebb szónoki tehetség nélkül, de erős szellemi képességű és céljáért minden eszközzel harcolni tudó ember benyomását kelti.

Nevét „Pán-Európa“ című munkájával tette ismeretessé. Habár eszméit még nem lehet teljesen kiforrottaknak nevezni, meg kell adni, hogy nagy következetességgel építi fel s teljesen új, eddig nem ismert csapáson halad. Megindítója lett egy nagy európai mozgalomnak.

Eddig is jelentős sikereket könyvelhet el. A múlt év október 8-án a „Világbéke kongresszus“ hívta meg s figyelemmel hallgatta fejtegetését. Herriot francia miniszterelnök Coudenhove programni-

ját magáévá tette. Hasonló eredményt ért el Koch volt német miniszternél és Stresemann osztrák külügyminiszternél.

„Pán-Európa“ című művének az az alap gondolata, hogy az olyan nagyhatalmak ideje, mint volt a háború előtt Németország, Franciaország és Ausztria-Magyarország, már lejárt. Amerika, Anglia, Oroszország és Kelet-Ázsia (Kína-Japán) olyan világhatalmakká lettek, melyekkel szemben a mai európai államok tehetetlenül állanak. Ha amazokkal versenyképes világhatalommá akarnak lenni, nincs számukra más megoldás, csak hogy egy nagy európai szövetségbe tömörüljenek.

Ez eszme megvalósítása, mint-hogy Európa népei szoros szövetségbe kerülnének egymással, e népek számára meghozná az örökös békét, még a németek és franciák is egymást támogatnák. Ezzel a világ egyik legégetőbb kérdése nyerne megoldást.

A háború kiküszöbölésének s a békés megoldásnak hiva India nagy fia, *Gandhi*, kit honfitársai a „hatma“ (szent) névvel ruháztak fel. Egyesíti magában hazája és Európa kulturáját.

Ismeretes az indusoknak az angol fennhatóság alól való szabadulási törekvése, mely valószínűleg még véresebb háborúk színhelyévé fogja tenni India kincsekben gazdag földjét. Talán senki sem óhajtja jobban hazája felszabadulását, mint ez a kis szikár ember, ki bár gazdag kereskedőcsaládból származik, elvetette magától az élet összes földi örömeit s teljesen önmegtágadó életét él. Lelkes hazaszeretete minden áldozatra kész, de ellensége az ördöklésnek s ezért India felszabadítását a szó és írás fegyverével, meg személyes példaadásával akarja elérni. Az embereket akarja meg-

javitani, hogy megszüntesse az igazságtalanságot.

Hogy az angoloknak Gandhi tevékenységére alkalmazott „non-cooperation“ (passzív ellenállás) kifejezése nem fedi mindazt, mit ez a „Szent“ akar és személyes példaadásával el is ér, talán eléggé megmutatták az angoloknak az Indiában csak a közelmúltban lejátszódtott események. India fiai kiléptek a tétlen ellenállásból s a cselekvés terére mentek át. E téren egyrészt bebizonyult, hogy nagyon nehéz az embereket meg-

Gandhi.

javitani, másrészt, hogy a cél valóraváltása gyöngye eszköznek ismeri a passzív ellenállást.

Nagy időket élünk. Világésemek kortársai és hordozói vagyunk. A mai ember, ki ez eszmék diadalrajutásáért, vagy azok ellen harcol, még nem tudja eldönteni, hogy ezek közül az eszmék közül melyek maradnak meg csak elméletnek s melyek jutnak világtörténelmi szerephez.

Dr. Kántor Lajos.

BELPOLITIKA

A Magyar Párt köréből.

A Magyar Pártnak a közelmúlt hetekben nehéz ostromokat kellett kiállania. Egyfelől a kormány árasztotta el hamis vádak özönével, másfelől belső egységét akarták megbontani meggondolatlan magyar emberek. A kormány vádjait a pártvezetőség az igazság bátor és győzelmes hangján megcáfolta. A belső egység is megmaradt, aminthogy a jó alapon épült házat nem ontja össze egy kis futó vihar. A harc, amit meg kellett vívnunk, éberebbé tett meg-edzett, végeredményében tehát javunkra vált.

Mégis ... ez a harc súlyos veszteséget is hozott számunkra. Pártvezetőségünk egyik legkiválóbb és a maga helyén végzettszerű hivatottsággal álló tagja: dr. Grandpierre Emil lemondott ügyvezető alelnöki állásáról. Amint lemondásának megokolásából leszűrhetjük: az önzetlenség, lovagiasság, nemzeti ügyünk iránt tanusított önfeláldozás bírta rá elhatározására.

Ehhez az elhatározáshoz azonban a közvéleménynek is szava van. Az erdélyi magyar közélet hat évén át haladt bizalommal azon az uton, amelyet első sorban dr. Grandpierre Emil jelölt ki számára. Sehol semmi jele annak, hogy ez a bizalom megingott volna. Már pedig nem szabad annak megtörténnie, hogy kívülről jövő intrikák azoktól fosszák meg a magyarságot, akiket tehetség, becsület, tapasztalat hívott el vezetésre.

Grandpierre Emilt újra ügyeink élén akarjuk látni! A Magyar Párt intéző-bizottsága bizonyára meg fogja találni ennek a lehetőségét.

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár,

Regela Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhethet be.

A lemondás oka, hogy bár a Csetri-féle felszólalással kapcsolatban az ügyvezető alelnök ténykedése egyáltalán nem kifogásolható, lemondása által lehetetlenné kívánja tenni akár a pártvezetőségének, akár a Magyar Pártnak további bármely gyanúsítását azáltal, hogy kommunista szervezettel kívánt volna összeköttetést és együttműködést teremteni.

A másik körülmény pedig az, hogy talán ezáltal meg fog szünni a párt azóta elhalt és az ügybe bevont kiváló tagjának, dr. Hajdu Istvánnak, folytonos előtérbe állítása.

Ugron István pártelnök legteljesebb bizalmának kifejezése mellett tudomására hozta Grandpierre Emilnek, hogy lemondását sajnálattal tudomásul veszi, de annak elfogadása ügyében saját hatáskörében nem dönthet, azt az intéző bizottság legközelebbi ülésén fogja bejelenteni és felkérte, hogy addig is folytassa, mint ügyvezető alelnök a működését.

Meghiusult tervek. A román ellenzéki pártok egyesülése úgy látszik megheiusult s így a nemzeti párt vezérének, Maniu Gyulának ez az akciója is kudarcot vall. Pedig komoly értéket jelentett az a felhívása, melyet az egyesülés érdekében bocsátott ki s melynek tíz pontjában helyesen jelölte meg az ország konszolidálása céljából megvalósítandó követelményeket. Ezek közül a kisebb-
ségekre nézve az a pont a legfontosabb, mely a gyulafehérvári határozatok becsületes végrehajtását ígéri. Egyebekben is az ország előhaladását s a jogrend és alkotmányosság helyreállítását tűzik ki célul ezek a pontok, tehát olyan célokat, amelyek megvalósulása elsőrendű érdeke az ország minden lakosának, minden nemzetiségi különbség nélkül.

Hogy ennek ellenére a terv még sem vált valóra, annak az az oka, hogy sem a parasztpártnak, sem a néppártnak nincs bizalma a nemzeti párttal való együttműködés sikerében. Ezenkívül, mint mindig, most is érvényesültek azok a régi személyi ellentétek, melyek a pártok egyes vezetőférfiai között fennállanak.

Tehát maradt minden a régiben: nincs semmi komoly ellenzéke a liberális párt uralmának.

Ilyen körülmények mellett is újra és újra megindulnak a hírek a liberális párt közeli bukásáról. Maga Maniu Gyula is tett olyan kijelentést, mely szerint a kormány bukása már a jövő hónapra várható. Bratianu miniszterelnök szintén márciust jelzi annak a hónapnak, melyben távozásáról szó eshetik. Azonban — 1926 márciusát. Ekkor ugyanis lejár az országgyűlés megbízatása és új választások lesznek. Ha eddig — mondja Bratianu — a kormány minden kitzűzött munkáját elvégzi, lehet, hogy átengedi helyét más kormánynak. Addig azonban, míg minden feladatát meg nem oldotta, a kormány helyén marad, mert nem bízhatja ilyen fontos kérdések elintézését gyakorlatlan kezekre.

Amint a mai helyzet mutatja, a Bratianu nyilatkozata az, melynek hitelt kell adnunk, különös figyelemre méltatva ebből a szempontból az ellenzék teljes fegyelmetlenségét.

Külföldi kölcsön ügye. Vintila Bratianu pénzügyminiszter pénzfkereső külföldi utjáról előbb eredményt jelentő hírek érkeztek. Állítólag sikerült volna nagyobb angol kölcsönt szereznie, természetesen súlyos feltételek mellett, többek között az államvasutak jövedelmének lekötésével. Ezek a hírek, sajnos, mint annyiszor: most is koraiaknak bizonyultak. Ellenben van valószínűség arra, hogy Németország megfizeti Romániával szemben fennálló adósságait. Így mégis van remény a román valuta megszilárdulására és a folytonos ingadozással együtt járó gazdasági nehézségek megszűnésére.

A besszarabiai kérdés újra előtérbe került. Állítólag a szovjet azonnal elismerné Besszarabia két déli területének Romániához tartozását, ha Románia beleegyeznék a többi területeken népszavazás megtartásába, melynek eredménye döntené el ezeknek a területeknek hovatartozását.

Természetes, hogy arról szó sem lehet, hogy a román kormány ilyen alapon tárgyalásokba bocsátkozzék. A besszarabiai kérdés befejezett kérdés, amely újra nem tárgyalható. Ezt Duca külügyminiszter határozottan ki is fejezte.

Viszont kilátás van arra, hogy Olaszország el fogja ismerni Besszarablának Romániához tartozását. Ebben az irányban tárgyalások vannak folyamatban. — Románia az elismerés fejében gazdasági kedvezményeket fog adni Olaszországnak. Az olasz elismerés azért fontos, mert ez maga után fogja vonni a japán elismerést is.

KÜLFÖLD

Jugoszláviában növekszik a zűrzavar. A Pasics-kormánynak nincsen többsége a parlamentben s azért új választásokat írtak ki februárius első napjaira. A választási küzdelem rendkívül elmérgesedett, a horvátok véres tüntetéseket rendeznek Pasics erőszakos politikája ellen. Ma már tisztán látják a horvátok, hogy vezértüket, Radicsot, azért börtönözte be a kormány, hogy a választások alkalmával ne gátolhassa meg a kormánypárt többségre jutását. A választási harcok áldozata lett dr. Kraft István, a német párt elnöke. Miközben ugyanis a német párt jelöltjét Zombor városából egy sváb faluba kísérte, Pasics párhivei megtámadták és olyan súlyosan bántalmazták, hogy dr. Kraft rövidesen kiszervezett. A merénylet nemcsak a jugoszláviai németek körében keltett óriási felháborodást, hanem a német birodalmi kormányt is közbelépésre indította. A belgrádi német követ erőlyesen tiltakozott a kormánynál az ellen, hogy a német nyelvű polgárokat bántalmazzák.

A Radics pártja az üldözések következtében napról-napra erősebb lesz. Olyan emberek is hozzája csatlakoznak, akik eddig Horvátország és Szerbia egyesüléséért harcoltak. Ezek közé tartozik Trumbics, volt külügyminiszter is, aki a múltban az osztrák-magyar monarchia ellen küzdött, ma pedig legtüzeesebb ellenfele a nagyszerb politikának.

Érdekes tünet, hogy azok a horvátok, akiket a jugoszláv kormány üldözöbe fogott, Budapestre menekültek. Az utóbbi napokban több mint 1500 szerbellenes horvát telepedett le Budapesten. Ennek a csoportnak a tagjai lapot is indítottak, amelyben nyílt harcot folytatnak a horvát önállóság mellett.

Ausztria Németországhoz akar csatlakozni. A francia külpolitikának egyik legerősebb törekvése, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozását meggátolja. Célja érdekében

szívesen támogat olyan mozgalmakat amelyek Ausztriát más irányban kölik le. A Duna menti államok szövetezésének szükségét utóbbi időben nagyon gyakran emlegetik. Egy ilyen szövetségben Ausztriának a vele szomszédos államokhoz, elsősorban Cseh-Szlovákiához kellene alkalmazkodnia, ez utóbbi ország pedig teljesen a francia politika járószalagján halad. Ausztria legnagyobb pártjai: a szocialisták és nagynémetek pártja a Németországhoz való csatlakozást követelik s csak arra várnak, hogy a Népszövetség ellenőrzése megszűnjön: azonnal megkezdik a harcot az egyesülés érdekében.

Vrangel hadsereg a Balkánon. Ismeretes, hogy az eredeti Wrangel-hadsereg sokáig sikerrel küzdött Oroszországban a szovjet ellen. A tulerőnek azonban végre is engedni kénytelen s elhagyta az orosz földet. Külföldön részre bomolva Bulgáriában, Szerbiában és Magyarországon huzódtak meg a hadsereg részei. Most, francia ujságok magánhírei szerint, Bulgáriában és Szerbiában újra szerveződik a Wrangel-hadsereg. Szerbiai osztlályát maga Wrangel tábornok vezetné, a bulgáriai pedig Skurp tábornok. Még nem tudjuk mennyiben igazak ezek a hírek. De, ha megfelelnek a valóságnak, jelentetik a szovjet-uralom bukásának kezdetét.

Német viszonyok. A megalakult Luther-kormány súlyos nehézségekkel küzd. Nem elég, hogy otthon nincs mögötte erős parlamenti többség s e miatt bármikor bekövetkezhetik, hogy helyét el kell hagynia, de az antanttal való viszonya sem enyhült. Inkább súlyosbodott.

Köln vidékének kiűritése tekintetében még nincs döntés. Ezenfelül Herriot francia miniszterelnök súlyos vádat emelt a német kormány ellen. Ezek szerint Németország nemcsak, hogy nem felelt meg leszerelési kötelezettségének, hanem valóságos hadsereget alkotott s gondoskodott annak felszereléséről is.

Luther miniszterelnök azonnal felelt a vádakra és meggyőződen kimutatta azok valótlanágát. Utalt arra, hogy Németországnak a békeszerződés rendelkezései folytán lehetetlen hadsereget

szerveznie s felszerelnie. Ez nem is szándéka. Ellenkezőleg: kész Franciaországgal olyan külön szerződést kötni, mely Franciaországot feltétlenül biztosítja. Beszédében újra hangoztatta Németországnak a kölni területek kiűritéséhez való jogát s kijelentette, hogy ha a kiűrités megtörténik, Németország olyan helyzetbe kerül, hogy minden kötelezettségének becsülettel megfeleljenek.

Ki a bűnös? Érdekes könyv jelent meg a francia könyvpiacra. A régi francia diplomata a szerzője: Louis Georges, aki a háboru előtt Oroszországban volt francia nagykövet. Könyvében azt állapítja meg, hogy a háboru előidézésében Poincaré a főbűnös, akinek egy szavával meg lehetett volna akadályozni a háboru kitörését.

Természetesen ezt a kérdést ilyen röviden nem lehet elintézni. De mindenestre érdekes, hogy már a győztes államokban is vannak, akik nem a központi hatalmakra tolják a háboru előidézésének szörnyű bűnét.

Hírek Zita királynéről. A külföldi sajtóban olyan hírek jelentek meg, mintha az antant nagyköveti tanácsa a spanyol kormánytól Zita magyar királyné fokozottabb ellenőrzését kérte volna, annak megakadályozása végett, hogy zavarokat ne idézhesen elő. Ezeket a híreket a spanyol kormány hivatalosan megcáfolta.

Meghalt a kétéfjű sas. Régen, a háboru előtt, egész Magyarország és Ausztria tele volt ezzel a gyönyörűsége osztrák madárral. — Most meghalt a maga hazájában is. Bécsből írják, hogy Bécs városa kidobja cimereiből a császári madarat s egyfejű szabad madarat tesz helyébe. Ennek kebelén lesz a vörös mező s benne fehér kereszt, a város ősi cimere.

Nem szívesen látott vendégek. Magyarországon még mindig működik a katonai ellenőrző bizottság. A működés jórészt abból áll, hogy egy-egy spion följelentésére megjelennek itt ott és fegyverek után kutatnak. A napokban Budapestre utaztak, hogy ott elrejtett ágyukat, tankokat és fegyvereket fedezzenek föl. Pécs közönsége nagy felháborodással fogadta a kutatókat. Köréjük gyülekezve kiabálták: szégyeljék magukat, hogy a mi pénzünkön élnek! Ne élőködjenek a nyomorult magyar nyakán! A megbántott külföldi tisztak elégtételt kértek, mire a rendőrkapitány sajnálatát fejezte ki a tüntetés miatt. Az ellenőrző bizottság különben hiába kutatott Pécsen és környékén.

A gondviselés útja.

A kegyes Sachs János, a tizenhatodik évszáz tisztes alakja és költője, egy este a gondviselés útjai felett töprengött s a reá következő éjjel álmot látott, melyet maga így beszél el:

— Egy homályos nagy erdőbe tévedtem el s nem találván belőle kijárást, segítség után kezdtem kiáltozni. Erre mellettem termett egy titokzatos alak, aki Isten angyalának mondta magát s kijelentette, hogy hajlandó nekem az isteni gondviselés útjait megmutatni. ...

Az erdőből valami közeli vendéglőbe vitt, ahol szívélyes fogadlatásra találtunk.

A háziúr beszélgetés közben azzal dicsekedett előttünk, hogy az nap jó napja volt, mivel régi haragosával kibékült s az neki emlékül szép arany serleget ajándékozott. Rövid ottidőzés után újra utrakeltünk s az angyal búcsuzás közben az említett serleget titkos zsebre tette. Én megbotránkoztam eljársán, de ő rám szólt: — Hallgass, tartsd tiszteletben a gondviselés útjait!

Aztán más házba térünk be, amelynek gazdája rosszindulatu ember volt s barátságatlanul fogadott. Csakhamar búcsut is mondtunk azért házának s búcsuzáskor az angyal a szép serleget ennek az embernek ajándékozta. Én gáncsolni kezdtem eljárását, de ő ismét rám szólt: — Hallgass, tartsd tiszteletben a gondviselés útjait!

Harmadszor egy szegény, de becsületes embernél kopogtattunk be, akit a sok csapás a véginség szélére sodort s közel volt hozzá, hogy kis házikóját is elárvereljék. Távozásunkkor az angyal a házat felgyújtotta. Én emiatt indulatba jöttem, de ő harmadszor is rám szólt: — Hallgass, tartsd tiszteletben a gondviselés útjait!

Végül egy apához kerültünk, akinek minden öröme egyetlen fiában volt. Búcsuzáskor az angyal említette, hogy az utat nem ismeri, mire az apa vezetőül fiát adta mellénk. Mikor egy folyón átkeltünk, az angyal az átjáró deszkát felfordította s az egyetlen fiu a folyó hullámaiban lelte halálát. Én erre már egészen kikeltem magamból s így kiáltottam fel: — Egy lépést sem meggyelveled tovább, mert te nem angyal, hanem maga a pokolbeli sátán vagy!

Erre a vezetőmet mennyei fény sugárrozza körül s így szólott: — Csak gáncsold a mindentudó útjait! Tud meg hát, balgatag, hogy a serleg meg volt mérgezve, azért vettem el a jembertől s adtam oda a gonosznak. A felgyújtott háznak romjai alatt az a becsületes szegényember elásott kincset foglenni, amely őt s családját a nyomorult megmenti. Az az elkényeztetett fiu pedig ha életben marad, gaztettével sok keserő

séget okoz szüleinek, azért azok érdekében meg kellett halnia. Hallgass, óh rövidlátó ember, imádkozzál s tartsd tisztelben a gondviselés útjait! O.

HIREK

A katolikus egyház üldözése Csehszlovákiában. A cseheknek föltötte fáj, hogy a tót nép most is nagyon ragaszkodik katolikus hitéhez s ezzel régi, magyarnevelésű papjaihoz. A csehek a huszita vallást szeretnék a tótok között elterjeszteni, de hiába erőszakolják a dolgot, a katolikus egyház helyzetét nem tudják megingatni. A karácsonyi ünnepek alkalmával a felvidéki püspökök buzdító pásztorlevelet bocsátottak ki a híveknek. A cseh kormány nagyon rossz néven vette a püspökök kötelességszerű eljárását s üldözöbe fogta az egyház szolgáit. A pozsonyi államügyészség már negyvenkét katolikus lelkész ellen indított eljárást, a kassai pedig körülbelül száz katolikus papot fog perbe. A püspökök, papok és hívek egyaránt rendületlen hűséggel állják az ostromot.

Az erdélyi magyar színészek diadala. A kolozsvári magyar színtársulatot Jorga professzor Bukarestbe hívta vendégszereplésre. Színészeink nagyszerűen megállították helyüket, a magyar nyelvű előadásait három estén át zsúfolt házak előtt tartották meg. Különösen a 84 éves Szentgyörgyi István részesült zajos ünneplésben. Bukaresiben közel 100 ezer magyar él. Ezeket nagyon föllekesítette a színpadon csengő magyar szó. Kijelentették színészeinknek, hogy ezután sürűbben kívánnak magyar előadásokat hallani, sőt arra fognak törekedni, hogy állandó színházat teremtsenek maguknak. Jóleső érzéssel kell megállapítanunk, hogy a magyar előadásokról a bukaresti lapok is őszinte méltánnyal írnak. Dr. Janovics Jenő színigazgató az előadások nagysikerű megrendezésével újabb érdemeket szerzett a magyar művelődés szolgálatában.

A gabona termés csökkenése. Hivatalos kimutatás szerint a bevetett területek csökkenése 12 százalékos lesz ki az elmúlt évhez viszonyítva. Érdekes, hogy a bevetett területek Erdélyben csökkentek a legnagyobb mértékben, amennyiben 1923 év őszén a bevetettek 952.170 hektárt, tehát 229.463 hektárral több terület

volt bevetve. Ez érthető is, hiszen akkor még nem haladt olyan nagy mértékben elő az agrárreform.

Veszedelemben az Erdélyi Múzeum magyar jellege. Az erdélyi magyar művelődés legszebb emlékei és tudományos gyűjteményei az Erdélyi Múzeum táraiban vannak fölhalmozva. A háboru előtt ezeket a gyűjteményeket a kolozsvári egyetem bérelte. Az impérium változaskor a román kormány is használatba vette a magyar múzeum anyagát, a bérlet ügyét azonban hosszú éveken át rendezetlenül hagyta. Ez a körülmény a legnagyobb aggodalommal töltötte el a Múzeum Egyesület vezetőségét. Számptalan lépés történt aziránt, hogy a drága magyar kincsek a magyar kultúra számára megmaradjanak, a jogviszonyt az egyesület és az állam között azonban nem sikerült rendeztetni. Most a kormány olyan lépést tett, ami az aggodalmat csak fokozhatja. A kultuszminiszter átiratot intézett az egyesülethez, amely szerint Ugron István elnököt, Pap József dr. és gróf Teleki Arvéd alelnököket nem terjeszti föl a királyhoz megerősítésre. Az egyesület önkormányzatának ez a megsértése méltán váltja ki mindnyájunkban a fölhaborodást s a legnagyobb aggodalommal tölthet el a kormány szándékai iránt. Ugron István és nevezett társai lemondottak tisztségükről, hogy a békés kibontakozásnak utat engedjenek. Kérdés azonban, hogy személyes áldozatuknak meglesze-e a kívánt eredménye.

Milyen idő várható? Egy tudós megállapítása szerint 1789 óta nem volt olyan meleg december, mint 1924-ben. Azon az alapon, hogy decemberben az átlagos hőmérséklet 4,6 fokkal nagyobb volt a rendszerénél, megállapítja a tudós, hogy február és március is egészen enyhe lesz és az idén korán fog tavaszodni.

A román nyelv tanítása az elemi iskolákban. Amint ismeretes, a román nyelvet a felekezeti iskolák a III. és IV. ik osztályban, az állami iskolák pedig a II., III. és IV. ik osztályban tanítják. Hivatalos helyről azt az információt nyertük, hogy gyermekeink általában kielégítő haladást tanúsítanak az államnyelv elsajátításában. A Minerva azzal igyekezett a tanulók és tanítók munkáját megkönnyíteni, hogy kiadta Kováts János Román oivasókönyvét. A könyv két részből áll, az első rész 14 Lei, a második rész 20 Lei. A Kováts-féle Carte de Cetire annyira bevált, hogy az első rész már fogytán van. Nem is csoda, mert a szerző a külföldön is többszörösen bovált direkt

módszer szerint dolgozta fel az anyagot, amellet azonban a nyelvtant sem hanyagolta el. A tanonciskolák és a felnőttek továbbképző tanfolyamain is mindentelét a könyvet használják és az eredményekkel általában mindenütt meg vannak elégedve. Most, hogy a második kiadás készül, azzal a kéréssel fordulunk a könyvet használó tanító urakhoz, sziveskedjenek esetleges észrevételeiket szerkesztőségünkkel közölni, hogy a második kiadásban ezeket is figyelembe lehessen venni.

A világ legöregebb embere Érdekes ünnepség folyt le Konstantinápolyban, ahol a világ legöregebb emberét ünnepelték. Zorah Agra konstantinápolyi kereskedő. Hivatalos okmányok szerint 1773-ban született, tehát 151 éves. Zorah Agra még most is szorgalmasan dolgozik és most szándékozik hatodszor nősülni. Menyasszonya egy fiatal konstantinápolyi leány.

Tizenöt kiló ezüst pénzt talált szántás közben. Érdekes leletre bukkant szántás közben egyik szederkényi parasztgazda. Egy kőkorsóban tizenöt kiló sulyu ezüstpénzt talált és e között 1409-ből való pénz is volt, még hozzá igen jó állapotban. A lelet igen nagy értéket képvisel.

A tisztességes asszonyok és leányok. Párisban történt az alábbi eset. Kényes pert tárgyalt a törvényszék és Moutét elnök így szólt a hallgató közönséghez:

— Igen tisztelt hölgyeim, most olyan dolgokról fogunk beszélni, amelyeket a legdurvább, helyesebben csak a legcsunyább szavakkal lehet kifejezni. Én tehát arra kérek minden tisztességes asszonyt és leányt, hagyja el ezt a teremtet erre az időre.

Csend támadt a teremben, de senki nem mozdult. Nehány perc múlva Moutét elnök így folytatta!

— Minthogy a tisztességes asszonyok és leányok mind eltávoztak már a teremből, most nyugodtan folytathatjuk a tárgyalást.

Szólt és hozzáfogott azoknak a részleteknek a taglásához, amelyeket csak igen-igen durva szavakkal lehetett kifejezni.

Hány katona van a világon? A népszövetség idei évkönyve szerint jelenleg a világon öt és fél millió ember áll fegyverben. Az évkönyv szerint háboru esetén harminc millió em-

ber mozgósítható. A világ hadihajóinak legénysége ötszázezerre rug. A világ flottája százhetvenhat cirkáló, csatahajóból, 1094 torpedórombolóból, négyszáz tengeralattjáróból és négyezernél több repülőgépből áll.

Három kisgyermek borzalmas tüzkatasztrófája. Sulyos katasztrófa történt Csik-Taplóca határában. Györfi Mózes gazdálkodó feleségével együtt ellávozott hazulról s, három gyermekét a négy éves Jánoskát, a két éves Ilonkát és a 8 hónapos Annuskát a házba zárta. Az egyedül maradt gyermekek gyufával játszadoztak, aminek következtében szobátűz ütött ki. Nemsokára az egész ház földig leégett, s a kis gyermekek is bennégték. Az alkonyatkor hazaérkezett szülők kétségbe esve csak házuk romjait, s gyermekeiknek szénné égett holttestét láthatták visszont.

Művelődési mozgalmak.

Ünnepély Mezőzáhon. Igen szépen sikerült ünnepélyt rendeztek a mezőzáhi reformátusok karácsony második napján. A műsor inkább vallásos színezetű volt. Alkalmi ének két hangra betanítva és előadva az ifjuság által. Karácsonyi álam; jelenet a világháboruból. Jézus mindenütt jelen van; alkalmi beszéd, tartotta Gyűrék Pál ref. lelkész. És végül: *Ki lopta el a bíró káposztját?* Áhítatos örömmel élvezte az iskola termét zsufolásig megtöltő közönség az egymásután következő számokat nemcsak, mert kifogástalan ügyességgel voltak előadva, de főleg a szereplők lelkes vállalkozó készségéért. Ékes bizonyítéka ez annak, hogy vallásáért mindent megtesz az igaz lelkű ember, különösen ha olyan vezetői vannak, mint a záhiaknak papjuk, Gyűrék Pál, tanítójuk Nagy Ferenc és kurátoruk Szabó Ferenc személyében.

Kultur-est Felsőboldogfalván. A felsőboldogfalvi ifjuság karácsony napján műkedvelő előadást rendezett Molnár Aladár tanító vezetésével. Színre került Zilahi L. „Süt a nap“ c. kedves és időszerű társadalmi színműve. Olyan nagy volt nemcsak a közönség, de az egész környék érdeklődése, hogy igen sokan kiszorultak a népházból, amelyet éppen a nyár folyamán bővítettek ki közmunkával és közadakozásból. A nagy érdeklődéshez méltó volt az előadás. Az egyszerű falusi székely legények és leányok meglepő ügyességgel, rátermettséggel és kifogástalan készütséggel játszották meg nehéz szerepeiket. Jól esett látnunk, hogy a sokat gáncsolt ifjuság milyen szép munkára képes, ha van aki tud okosan bánni vele. Az előadás nagy sikere kétségtelenül Mol-

nár Aladár tanító érdeme, aki nem csak a darabot tanította be és rendezte nagy szakértelemmel, hanem a darabhoz illő igen izléses díszleteket is sajátkezűleg készítette. A szereplők megérdemlik egyen-egyen, hogy nevüket feljegyezzük: Péter Domokos, Balázs Sándor, Kerekes Dénes, Péter Ferenc, Benedek Lajos, Csiszár Gábor, Nagy Gergely, Tóth Mózes, Szakács Albert, Kerekes Kai, Pál Éliza, Bak Juli, Péter Erzsébet, Demeter Sári, Bán Margit, Kovács Mária, Ambrus Zsuzsa. Az estély tiszta jövedelmét a harangalapra adták, mert a harangok elnémultak. Egyiket elvitte a háboru, a másik addig hivta hasztalan az élőket a templomba, amíg bánatában megrepedt a szíve. Reméljük, hogy az új harangok szava nem lesz pusztában kiáltó szó. Talán hallgatni fog a mi népünk azoknak a harangoknak a szavára, amelyeket önmaga vett.

Hidvégiek ünnepe. Megható ünnepet rendezett a hidvégi ref. ifjuság — vallásos delutánján, Újév napján a ref. templomban. Csiki Domokos kántortanító és felesége, továbbá Béres Mária tanítónő fáradságot nem ismerő odaadása folytán létrejött ifjusági énekar, több hangra betanítva, több egyházi éneket, igen szépen adott elő. Költeményeket szavaltak: Béres Irén, Sala Irma, Kovács Piroška, mindegyik kedvesen és ügyesen. Igen hatásos volt „János vallástétele Jézus iránt“, Szabolcska M. től, melyet Péter Dénes adott elő, ugyszlntén magával ragadta a lelkeket Reményik Sándor „Templom és iskola“ című verse, melyet Barabás Sándor szavalt el. Mindenki mélyen átérezte a versnek sulyos figyelmeztetését, hogy „Ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát. Különösen aktuális volt ez most itt Hidvégen, ahol az iskola kérdés végleges rendezését tüzte ki feladatául a presbitérium, amit egyöntetű elhatározással és lelkes odaadással meg is tudnak oldani. Az iskola ezidőszerint a volt papi lakás két egészséges, a növendékek számának megfelelő nagyságu szobájában van elhelyezve, ideiglenesen. A tavasz folyamán egyes presbiteri tagok indítványára, a volt paplakot az egyházközség, az iskola céljaira akarja átalakítani, itt kívánja elhelyezni a kántortanítói lakást is, ahova idővel, miután a telek elég nagy, még egyéb épületeket is lehet emelni.

Műkedvelő előadás Csalószegen.

A csalószegi műkedvelő ifjuság 1925 év január hó 4-én és 6-ikán előadta Géci István 3 felvonásos népszínművét „A gyimesi Zadvirágot.“ Mindkét alkalommal a terem zsufolásig megtelt, mert hisz az előadásnak nem csak az volt a

célja, hogy azellemes farsangi szórakozást nyújtson, hanem egyuttal zegíteni is a közönségnek, hogy a szereplők, úgy hogy mindnyájuk dicséretet érdemelnek és azt, hogy ne veiket megörökítse a Magyar Nép legközelebbi száma. A szereplők pedig voltak:

Kovács Béla, Bors Mihály, Pál András, Csató József, Szőke Dávid, Incze József, Csató Miklós, Szőke Dénes, Fazekas János, Kovács Ignác, Veress János, Imre Ignác, Darvas Sándor, Karacsi Erzsébet, Szőke Regina, Péter Anna, Ruzs Ilona, Erőss Regina, Korodi Erzsébet, Erőss Julianna, Gergely Lina.

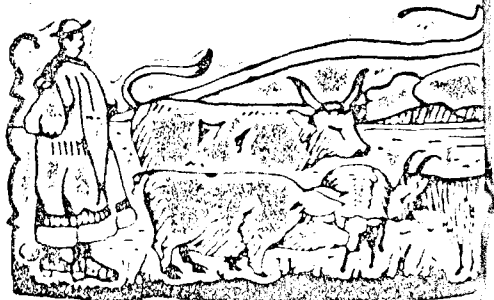
Mindkét előadás végén Tódor László hit és fajszeretetre s összetartásra buzdította a közönséget hangsulyozva, hogy ez a három ma minden Komániában élő magyarnak legszentebb kötelessége, mert a cél az, hogy a két millió magyarnak egy legyen gondolata, érzése és akarata.

Voltak, akik a plébános kijelentésén megütköztek és ezek azok, akik azt szeretnék, ha már mi magunkra mernék magunkat magyaroknak tartani.

Ne várja meg, míg sertése, juhja szarvasmarhája beteg lesz

Betegség ellen mentesítheti állatait DAVID ELEMEK
főállatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszerelnek használatával.
Nincs többé sertésvesz, szálfájás, májmélt. E védszerek kaphatók minden községben kereskedőknél, 1/4 kilós doboz 20 Lej utasítással. Kereskedőknek 20 doboz 300 Lej előbektüldéssel, vagy 320 Lej utánvétellel bérmentesítve küld.

Soós és Társaság
Targu-Mures — Marosvásárhely
Kis Ernő-utca 2. sz.

Rendelésnél pontos címet (megye, u. p.) kérjünk

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET.

A sertés-hizlalás szabályai.

II.

Két hizlaló anyagra kell kitérnem. Egyik a buzakorpa vagy árpa, másik a hig moslák kérdése. A korpa szükségből megfelelő sertéstakarmány. A hizlalás első két hetében megbecsülhetetlen szolgálatot tesz, mert az emésztő szerveket nagyon tágitja, de azután hamarosan rájövünk arra, hogy nem hizó sertésnek való takarmány. Rengeg benne a növényi rost, melyet a sertés nem tud megemészteni s ha ugyanazon mennyiségű tápértéket akarunk adni korpában, mint árpában, kétszerannyi ürülék származik s a súlygyarapodás mégsem lesz ugyanaz. *Meggyőződéssel intek minden hizlalót, hogy az első két hét után csak szükségből és kis mennyiségben etessen korpát, mert nagyobb mennyiség a sertés emésztő-szerveit tulságosan igénybe veszi.* A korpa kérődző állatoknak való. Ott elhiszem, hogy teljes mértékben érvényesülnek tápanyagai. *Az árpánál jobb és egészségesebb hizlaló takarmányt nem ismerek. Ez sertésnél a hizlalás egész ideje alatt nélkülözhetetlen.*

Szokták a sertéseket a hizlalás első szakában „hig moslák“-kal tartani, mely többnyire bő mosogatólé és kevés lisztből áll. Ennél a táplálásnál szokta a sertés a válut, ólat és hidlást összerágni s ez természetes is. Az ilyen moslák alig tartalmaz valami tápértéket s főleg a „száraz anyag“ (a takarmánynak víz nélküli része) hiányzik belőle. Ennek nagy hátránya az, hogy nem ad elegendő munkát az emésztő szerveknek. A gyomor és belek kitágulnak ugyan tőle, de el is ernyednek, az állat folytonos éhséget érez. Ordít egész nap, eszi az ólat s ha tartalmasabb takarmányra akarunk átmenni, nagyon lassan és óvatosan kell eljárunk. Részemről csak azt ajánlhatom, hogy aki hizlalni akar, az ne engedjen a gazdasszony semmi kérésének, könyörgeésének, hanem irgalmatlanul küszöbölje ki a hig moslákot, mert ennek az eredményeként kell legelőször a

félhizottan már nem evő sertésünket levágnunk.

A hizlalás első időszakában — mint említém — kevés külső jel árulja el az aránylag nagy súlygyarapodást. Ilyenek a has leereszkedése, megnagyobbodása, a vállak és a hát megszelesedése.

A második időszakot én a beállítás kezdetétől 1·5—2·5 hónapra teszem. Egy és fél hónapra 10 hónaposnál idősebb, két és fél hónapra ennél fiatalabb mangalicáknál. Az első időszaknál felsorolt hastörlő takarmányokat ekkor már fokozatosan elhagyjuk és kizárólag darára térünk át. Kérdés, miért éppen darára s nem nemes takarmányra? Erre a választ Cselkó István neves inagar tudósunk két kísérlete adja meg. Cselkó egy ízben 297 darab sertést etetett két csoportba osztva, felét egész szemű tengerivel, felét darával. Az eredmény az volt, hogy az egész szemű tengerivel etetett sertéseknek 100 kg. súlygyarapodáshoz 524 kg. tengeri kellett, míg a daraevők már 479 kg. tengeriből gyarapodtak 100 kilót, tehát 8%-al kevesebb dara ugyanazt a súlygyarapodást idézte elő. Egy másik kísérletnél 17%-al kevesebb sulyu dara eredménye volt ugyanannyi súlygyarapodás. *Afölről tehát már csak a tudatlanok vitakozhatnak, hogy darálva vagy egészben etessük-e a takarmányt a hizó sertéssel. A kérdés nem vitás, aki egészben eteti a kukoricát, vagy árpát, feltétlenül pazarlást követ el.*

Valamelyik gazdasági szakmunkában azt olvastam, hogy ha 8%-al tudunk több súlygyarapodást elérni a darával, mint az egész szemű takarmánnyal, akkor így kell okoskodnunk: Vajjon mennyibe kerül a darálás? És ha a darálás költsége 10%, akkor etessük egészbe a szemestakarmányt. Ez a felfogás egyszerű könyv okoskodásán alapszik s csak az beszél így, ki az életet nem ismeri. A szemes eleséget rágnia kell a sertésnek. A rágás hosszadalmas munka, ami erőt és tápanyagot vesz igénybe. Kővérebb sertés már a hosszas állásba is belefárad s azért sohasem rágnia meg a szemet teljesen. A megrágatlan szemek emésztetlenül

hagyják el a beleket. Ez egy újabb veszteség. Szemes eleségből sohasem tudunk olyan mennyiséget feleltetni, mint a daráltból s ezzel a hizlalási időt meghosszabbítjuk, miáltal szintén kárunk van. Ugyhogy erre a kérdésre szinte kár is több szót vesztegetnünk.

Dr. Nagy Endre.

Gazdasági tizparancsolat. Egy olasz mezőgazdasági tudós, Cantoni egyetemi tanár így állította össze a gazdák tizparancsolatát: I. Ne végy földbirtokot a más pénzén. II. Ne örülj nagyon az igen magas áraknak. III. Ha kevés a pénzed, csak bérlő légy s ne akarj földbirtokos lenni. IV. Magad műveld a földet, ha képes vagy rá. V. Ne építs, ha nincs rá okvetlen szükséged. VI. Szeresd a munkáskezet, hanem azért gépekkel dolgoztass. VII. Ha módodban áll, öntözhető szántóföldet válassz. VIII. Csak oly barmot tarts, melynek táplálására alkalmas földed van, de rossz barmot soha se tőrj meg magadnál. IX. Ha jól műveled és gondozod a földedet, több termésed lesz, mint amennyit el bírsz adni. X. Terményeidet ne hamisítsd meg és mindig arra törekedjél, hogy a legjobbat termeld.

Tudnivalók a gazdák adóvallo-másáról. A gazdáknak (a nagybirtokosoknak épúgy, mint a kiscgazdáknak) a földadóra vonatkozólag ezidén nem kell vallomást beadniok. A földadót ugyanis öt évre vetik ki és a legutóbbi kivetés 1923-ban történt. Az állattenyésztésből eredő jövedelem után sem kell külön adóbevallást eszközölni, kivéve, ha ipartelepszerűen folytatják. Ekkor az adóbevallást a 4, illetve, ha rendes könyveket vezet, 4/b számú iveken kell eszközölni. Felhívjuk azonban a gazdák figyelmét arra, hogyha az 1923. évi kivetés óta viszonyainkban oly változások állottak be, amelyek alapján a kivetett adó enyhítését kérelmezhetik, akkor be kell adniok adóvallomást és pedig az 5-ös számú adóíven, mert különben nem tudják ezeket a kedvezményeket érvényesíteni. Ilyen változások pl. ha időközben kamatos adósságot csináltak, ha családi átlapotukban változás állott be (a nőllen a törvény szerint több

adót fizet, mint a nős és a több gyermekes családapa kevesebbet, mint a gyermektelen). Be kell jelenteni továbbá, ha a birtok az 1923. éves kivetés alkalmával bérbe volt adva és most saját kezelésben van, mert a bérleteknél magasabb az adókulcs, mint a házi kezelésnél. A falusi gazdáknak, akik földadót fizetnek, házaik, három szobáig adómentesek és így ezt sem kell bejelenteni. A nagyobb lakásokra a kivetés szintén öt évre történt és így ezeket is csak akkor kell bejelenteni, ha megfelelő indokok alapján az adótétel enyhítését kéri.

Heti piac.

Dicsőszentmárton. (Saját tudósítónktól.) 20 literes véka buza 180, rozs 76, kukorica 80, zab 55, árpa 75 L. Sertés tartani való 3—6 hónapos drb-ja 1200—2400, 6—12 hónapos drb-ja 2400—5000, hizott süldő élősúly kg-ja 32, hizott öreg élősúly kg-ja 36, olvasztani való szalonna kg-ja 60, zsír 80, sózott szalonna 70 L. Jármos ökör párja 16—30.000, jó fejős tehén drb-ja 5—10.000, vágni való tehén élősúly kg-ja 18, szopós borjú drb-ja 600—1000, juh drb-ja 380—500 L. Tejtermékek: tej literje tehén 5, bivaly 7, teavaj kg-ja 100, tehénturó 38, juhsajt 44, juhvaj 80 L. Baromfi: sovány liba drb-ja 150, kövér liba 260, tyúk 35—65, sovány ruca 50—70, kövér ruca 110—150, pulyka 130 L.

Marosvásárhely. Buza 160—180, kukorica 75—85, árpa 80—85, zab 50—55, burgonya 20—30, paszuly 150—170 L. Tehéntej 5—6, teavaj 100, sajt 50, méz 40—50 L. Választott malac 200—300, hizott sertés élősúlyban 28—32, szekér széna 800—1000 L.

IPARI ROVAT

Rézműiparunk helyzete.

1925. február 1.

Az általános üzletlenség minden iparágban érezteti hatását. Mintha minden szakma téli álmát aludná. Semmi jel sem mutat arra, hogy kedvezőbb üzleti élet köszöntene piacainkra. A válság még mindig erősen tart, sőt a jelekből ítélve, még mindig határozott rosszabbodás várható, ami természetesen is, mert a pénzhiány óriási.

Építőipar. Semmi üzleti élet nem mutatkozik, pedig most következik az igazi szezonja. Vállalkozás egyáltalában nincs, sőt még a tavaly megkezdett néhány épület is félben marad és befejezetlenül áll. Az építkezéshez sok pénz kell, ami pedig ma nincs és így a legszomorubb reményekkel nézünk a tavasz elé. Az építőipar szünetelésével természetesen a többi vele összefüggésben álló iparág is élettelen. Így első helyen a **téglaipar.** Jóformán semmi kereslet nincs e téren, pedig olcsó áron áll a kínálat, csak-hogy szabadulhassanak a felhalmozott áruk nagy mennyiségétől. Az **asztalos** iparban nincs semmi élénkség. Tisztán a javítások terén tartják fön magukat e szakmabeliek. A **lakatos** és **bádogos** szakma sorsa hasonló.

Bőripar. E téren lehetne remélni valami élénkebb mozgást, mert mint okvetlenül szükséges és nélkülözhetetlen cikk, p. o. a cipő, állandó fogyasztás tárgyát képezi. De sajnos, a nagy pénzhiány még e legfontosabb téren is érezteti hatását és redukálja az igények kielégítését. A bőripiac némi mozgás van, de az üzleti élet igényeit abszolút nem elégíti ki. A cipő piac sorsa is hasonló. A fogyasztó általában csak a kényszer hatása alatt vásárol.

A bőrarak terén átlag 7—8% os emelkedés mutatkozik. A bőrarak így alakulnak: Fekete borjú box Ia 60—80 L, II-a 45—50 L, quadrat drb-ként. Fekete rindsbox 50—60 L. Fekete chevreaux prima 80—100 L. Barnabőrök 80—100—120 L között van-

nak, a gyártmány minősége szerint. Lack 95—110 L. Chevró lack 130—140 L. Antilop bőrök 80—110 L. Tehénbőr kg.-ként 250—290 L. Talpak: Lábastalp 135—155 L. Croupontalp 210—230 L. Nyak 100—130 L. Haszszél 100—110 L. Cserespofo 50—60 L. Marhatalpbélés 150—180 L.

A **cipő piacon** is lanyha az élet. A váltó cipő műhelyekben alig van csak néhány pár rendelés hetenként. Az árak magasak és még mindig emelkedő irányt mutatnak. A kész cipő raktárakban is gyöngye a kereslet és ez is inkább az olcsóbb minőségű box és chevreaux cipőkben dominál. A luxus áru a nagy pénzhiány miatt teljesen háttérbe szorult. De ez csak ideiglenes tünet, mert amint pénz lesz ez is visszahódítja terét. Az árakulatók a következők: Férfi fekete rindsbox egész cipő 700—800, boxcalf 800—900, színes bőrben 900—1100, félcipő 850—1000, női fekete boxcalf fél cipő 650—700, chevreaux 700—800, színes 800—900, lack és antilop 800—1100 L.

Szabóipar. E szakmában is általános a munkahiány. Dacára, hogy a ruha is a legfontosabb szükségleti cikkünk, de azért mindenki halogatja az új ruha készítését, mert olyan horribilis pénzüsszegbe kerül annak beszerzése, hogy azt ma igazán csak nagyon gazdag emberek engedhetik meg maguknak. A középosztály, amennyiben a kényszer elől kitérni nem tud, ruházati cikkeit a lehető legolcsóbb anyagból szerzi be. Általában a raktárak tömve vannak minden fajta és minőségű szövettel. Különösen a brüni és hazai szövetek dominálnak, de ezeken kívül valódi angol áru is bőven akad. Egy középminőségű úri öltöny ruha előállítására 4500—6000 L közt váltakozik. Finom minőségűek 9—10.000 L-be kerülnek.

Általában a jellemző vonás az, hogy minden iparágban nagy munkanélküliség van, ami természetesen a kedélyeket nagyon lehangolja és a munkakedvet rémesen rongja. E nagy mérvű munkahiánynak legjellegzetesebb tünete, hogy önálló iparosaink napnap után mind többen és többen nyújtják be iparendélyüket, ami pe-

Professor dr. Péter valódi angol Borsmentha

thea. Főraktár:

Dr. Biró

gyógyszertár Cluj, Piața Unirii 6.

Orvosi vélemény szerint kítűnő eredménnyel használják epekö, epegörcs ellen,

1 csomag ára 25 L.

dig nagyon szomorú kórképet árul el, ami nem fejlődést, előrehaladást, hanem pusztulást, megsemmisülést jelent.

Dr. Veress Endre.

Uj gyár Temesváron. Egy román pénzcsoportokból álló érdekeltség arról a szándékáról értesítette Temesvár város tanácsát, hogy — kedvező feltételek esetén — hajlandó lenne Temesváron két éven belül egy nagyobb cukorgyárat üzembehelyezni. A város erre kimondta, hogy az új gyár céljaira negyven hold földet enged át, aminek ellenértékéül részvényeket kap a gyártól. Azonkívül hajlandó a város saját földjein 100 holdon cukorrépat termeltetni. A gyár alaptőkéje 250 millió leu lenne.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. január 30.

1 dollár	= 193-194	leu
1 font sterling	= 925-928	"
1 svájci frank	= 37'29-37'75	"
1 francia frank	= 10'45	"
1 lira	= 8-8'5	"
1 aranyárka	= 45-—	"
1 cseh korona	= 5'65	"
1 dinár	= 3'25	"
370-375 magy. k.	= 1-—	"
366 osztr. korona	= 1-—	"

MULATTATÓ

Katona-sir.

Egy vad rózsabokor előtt,
Katonasir domborul.
Sajnálkozó rózsabokor
Kegyelettel ráborul.
Olyan hüen őrzi, óvja,
Az elesett hős fiut,
Aki látja megál' itten
S kemény szív is sirni tud.

Jó is lehet neked pajtás,
Megpihenni odalent.
Nem háborgat senki ottan
Elringat a siri csend.
És halmodon minden évben,
Ez a bokor kivirít
S szeretteid áldásaként
Rád hullatja szirmai.

(Volhinia, 1916.) S. Hegyi Sándor.

Sajtos uram vitézi élete.

Sajtos Gergely uram ugyancsak vakarta a tarkóját. Ott volt nyakán a sok dolog s egyedüli fiát, ki tavaly került ki mint káplár a katonaságtól, behívták gyakorlatra. Jó emberek azonban mindig akadnak, kik bajba került embertársuknak segítségére vannak., Kádár sógor is sietett a jó tanáccsal, mikor hallotta Sajtos uram keservesen sópánkodását.

— Hát ez csakugyan nem baj. Bemegy a sógor a városba. A kaszárnyában a baloldali épületen a harmadik ajtón benyit, ott talál egy szarkatolás képű veres embert, Májér őrmestert, azzal lehet okosan beszélni. — Hogy mi az az okos beszéd, azt is megmutatta, mutató és hüvelyk ujjával.

Sajtos uram tökéletesen megértette a beszédet. Másnap tehát száz pengővel a bugyellárisában bement a városba. Hamar megtalálta a kaszárnyát, melynek az udvarán már annyi behívott legény nyüzsgött ládával, átalvetővel és egyéb cök mőkkel taszigálva, lökdösve egymást, hogy ennek a zürzavaros embertömegnek a láttára Sajtos uramat kezdte elhagyni bátorsága, melyben különben sem nagyon bővelkedett.

Nagynehezen tette szánta magát. Májér őrmestert a mondott helyen meg is találta. De alig kezdett hozzá, hogy neki egy kis eligazítani valója volna a fia irányában, mikor a szomszéd szobában feltűnt egy tiszt. Mint-hogy Májér az ilyen ügyeket óvakodott tanuk mellett elintézni, azért odasugta Sajtos uramnak, hogy menjen csak le az udvarra, majd szólítani fogja. Jó ideje lökdösték már az udvaron, mikor a tömegben valami Májér-féle katona el kezdett nevetet kiabálni. Hamarosan hallja az ő nevét is.

— Itt vagyok — kiáltotta s nagy buzgósággal oda könyökölte magát a kiabáló katonához, aki kurtán azt mondta neki, hogy álljon oda hátra a többiekhez.

A szólítottak társaságában zavartan nézett körül, egy kicsit soknak találta azok számát, kik hasonló járatban vannak. Az sem tetszett, hogy a kiabáló sem igen látszott közlelő Májérnek. Egy katona sorba állította őket s el-

vezette az udvar végébe egy nagy épülethez. Mikor itt megállottak, Sajtos uram szentül azt hitte, hogy azért vezették ide őket, hogy itt a nagy épület mögött, hol senki sem látja őket, zavartalanul elintézzék ki-ki ügyét. Nagyot nézett tehát, mikor az épület ablakából egy katona köpenyeg repül ki épen az orra elé, utána gyorsan sapka, nadrág, sátorponyva, csajka, tölténytáska, kefék, szijak tornyosulnak egymásra. Mikor a lim-lom zápornak vége lett, odaszól hozzá a velük levő katona.

— No kapd össze s állj félre.

Sajtos uram bambán nézte hol a katonát, hol a sok cök mőköt:

— Hamar, hamar! Mit bámulsz azzal a vén pofáddal!

Sajtos urammal fordult egyet a világ. Kezdett rosszat sejteni. Igazán azonban csak akkor vette észre, hogy baj van, mikor mint kész felöltözött katonát odaállították, hogy surolja fel a lépcsőket. Majd ide oda rángatták, ezt azt parancsoltak neki úgy, hogy csak éjjel volt ideje sorsát meghányani, vetni. Reggelig hánykolódott, mikor végre rájött, hogy tulajdonképpen egy kis tévedés az egész, amit Májér őrmester könnyen elsimíthat. Reggel korán le is osont az irodába, ahol Májér után kérdezősködve, az ott takarító katonától azt a feleletet kapta, hogy azt bizony ne keresse, mert az katonaszabadságért tegnap dél óta az áristomban csücsül, ahova rövidesen azok is beleskerülnek, akik vele trafikáltak.

Ennyi épen elég volt az öreg Sajtostnak, hogy tovább ne firtassa a dolgot, hanem amilyen gyorsan csak lehet, kívül legyen az ajtón. Hanem most már mit tegyen? Irjon haza? Hátha elolvassák a postán a levelet, vagy ott hon csinálnak a levéllel valami bolondot, hogy azután ő is Májér mellé kerüljön. Vagy itt szóljon valakinek? No épen még csak az kellene! Szóval akár-hogy is hánytá-vetette a dolgot, mindenféleképpen csak oda lyukadt ki, hogy nyakig van a hinárban, melyben annál hamarabb elmerül, minél jobban rugdalózik. Ezért nem volt mit tenni, mint tovább seperi, surolni, piszkos ruhákat mosni, mikor mit parancsoltak és az ezekért járó szidást és gorombaságokat türelmesen lenyelgetni.

A katonai élet gyönyörei azonban csak akkor kezdődtek, mikor puskát is kapott, melyről az összes eddigi tudománya csak annyi volt, hogy a szíj arra való rajta, hogy legyen mivel nyakba akasztani. Pedig hát a puskával a katonának sok mindent kell tudni: megtölteni, töltényt belőle kiszedni, vállra felvenni és sok más gyakorlatot pontosan ütemre — ripp-ropp — csinálni vele. Csinálta is azt a sor gyönyörűen, hogy öröm volt nézni, csak az a „vén marha“ kalimpált össze-vissza vele, vagy egyszerűen csak bámult, mint egy „sült hering“. Ennek a következménye pedig az volt, hogy Sajtos uramat egy mérges káplár pártfogásába adták, aki olyan lelkiismeretesen oktatta a szó teljes értelmében kézzel és lábbal, hogy Sajtos uram már az első órában kezdte irigyelni azokat a boldog lelkeket, kiket a hetvenhetedik pokolban az ördögök forró szurokba mártogatnak. És így ment ez ott hátul az udvar zugában napokon át. Az egész változatosság csak az volt, hogy néha a kapitány is megjelent, mikor aztán duplán járt ki a porció.

Legalább — ha már nappal vért izzadt — éjjel tudott volna nyugodni. De hát minden porcikája úgy fájt, mintha mozsárban törték volna össze. Eljött azonban a vasárnap, mikor délután ki szabad volt menni. Sajtos uram is akként tett, hátha kint összeakad valakivel, aki segíthet rajta. Ödöngése közben elvetődött az állomáshoz, hol hirtelen eszébe jutott, hogy hiszen könnyen megszabadulhat a kaszárnyától s annak minden harámbaságától. Egyszerűen felül a vonatra és hazamegy. Ki az ördög fogja őt megtalálni!

A vagonban azonban az őrség nyakon csipte. Kérték tőle az engedélyt. Sajtos uram azt sem tudta, mi fán terem a kívánt engedély, annál kevésbé tudta tehát elöadni, miből kifolyólag szuronyok között visszakisérték, mint katonaszökevényt.

Bizony ezért másnap rapportra kellett állani, hol Sajtos uramnak olyan mélyre zötytyent a bátorsága, hogy a két keserves napon át tanult szalutálást is elfelejtette. No épen még csak ez kellett! Ugy rontott neki a kapitány,

mintha csak fejét akarta volna leharapni. Sajtos uram jónak is látta eme veszedelemnek kitett testrészét félre huzni, mire aztán kapott egy alapos hasbannyomást azzal a fülsikelő figyelmeztetéssel, hogy ne álljon úgy, mint egy „rothadásnak indult májashurka“.

— A szökésért pedig egy heti áristom jár, mit majd a gyakorlat után ülsz le. Mars! — mondta ki végre a kapitány az ítéletet.

Sajtos uram ezek után azzal az erős elhatározással jött el a rapportról, hogy a legelső szegre felköti magát. Talán meg is tette volna, ha az udvaron nem várt volna már rá a mérges káplár, aki mindjárt azzal a nyájas kijelentéssel fogadta, hogy: No táti! ma vagy megtanulod a fegyverfogásokat, vagy megdöglesz! Persze egyik sem történt meg, mindössze csak annyi, hogy Sajtos uram egész nap csakugyan nagyon közel volt a szétpukkadáshoz.

Másnap felkerekedett a zászlóalj: kezdődött a nagygyakorlat s ezzel Sajtos uramnak újabb kinszenvedése. Napokon, heteken át gyalogolni a nehéz borjuval és puskával, mely majd leszakította a vállát; árkon-bokron csörtetni keresztül, mit ha rogyadozó inai nem birtak, rögtön ott volt hátán a biztató puskatus. Nem aludni, nem enni napokig rendesen, ellenben minden második napon rapportra állani hol a hiányzó bakkancsszegek, hol a nem elég fényes gombok, hol más katonai főbenjáró bűnök miatt.

Az utolsó nap éjszakáján őrszemnek volt kiállítva. No ugyan tőle az egész ármádiát ellophatták volna. Végképen el volt győtrődve, letült egy fa tövébe s rögtön el is aludt. Egyszer arra ébredt fel, hogy valaki rugdossa. Fel-tápászkodik nagy nehezen. A sötétben egy katona alakot lát maga előtt, ki rekedt hangon ráordít.

— Őrszem vagy?

— Igen — szuszogta Sajtos uram, fel sem ébredve még egészen.

— Hát az őrszemnek aludni kell? — s azzal egy olyan pofont kapott, hogy a fának esett tőle.

A pofozó katona Sajtos uramat ezután egy katonával hátra küldte a százdához, hol őt a történekekért természetesen rögtön kikötötték. Miután ezt is

kiállotta elevenen, haza mehetett volna, mert vége volt a gyakorlatnak, de még volt egy kis tartozása, az az egy háró áristom. Ettől pedig rettenetesen félt, már ama egyszerű meggondolás alapján is, hogy ha a katonának az áristomon kívül levő élete is ilyen, hát még milyen lehet az áristombeli. Isszonyatos félelemmel gondolt a kaszárnya hátulsó részén azokra a komor vasrácsos ablakokra, melyek mögött a „megnyuzás“-nak, „keréketörés“-nek és mindama szörnyűségeknek bekövetkezését sejtette, melyeket a letelt hónap alatt a káplártól a kapitányig mindenki oly gyakran ígérgetett neki.

Pedig még itt érezte legjobban magát. Mert igaz, hogy a rengeteg sok patkányt nehezen tudta megszokni, de legalább a különféle káplárok, őrmesterek és egyéb emberevők békét hagytak neki.

Egy halálfélelmen azonban még át kellett esni. Mikor letelt az áristom, az irodába citálták, hogy irományait elintézzék, engedjék el Isten hírével. Sajtos uramnak azonban az iratok között sehol sem akadtak nyomára. Volt ugyan még egy Sajtos Gergely az ezred egy másik zászlóaljánál, amely a szomszédvárosban kvártélyozott, de az már hazament. Kezdték azután érdeklődni behívócédulája, születési ideje s egyéb adatai iránt, de Sajtos uram olyan össze-vissza felelgetett, hogy abból nem lehet kiigazodni. Már egy órája kuttattak mindenféle régi és új lajstromokban, szidva mint a bokrot hol Sajtos uramat, kit ezuttal vén hülyének tituláltak, hol azt az akasztófára való Májert, aki ennyire összekavarta az iratokat. Sajtos uramon ezalatt hol a forró, hol a hideg verejték ütött ki s arca sorba játszottá végig a szivárvány összes színeit. Érthető tehát, hogy majdnem kezet csókolt a kapitánynak, mikor az odakiáltotta az őrmesternek.

— Ne vesztegessé tovább az időt ezért a sült marháért! Küldje haza a fenébe, hogy ne is lássam többet. Eddig is kár volt a sok drága prófona a hasába!

Minthogy Sajtos uram idejében nem jött vissza a fia felmentésével, ifj. Sajtos Gergely — ismerve a szigorú ka-

tonai regulát — szépen berukkolt az elkülönített zászlóaljhoz. Sajtosné pedig, miután még pár napig várt, fűhöz-fához kezdett szaladgálni, hogy mitevő legyen. A vége az lett, hogy Sajtos uramat az egész vármegyében keresték, de hiába. Már az ifj. Sajtos is hazakerült a másik városból, de az öreg-ről még mindig semmi hír.

Szomoruan üldögélt egy este az asztalnál Sajtosné meg a fia, találgatva, hogy kutba esett-e az öreg, megölték-e, vagy a guta ütötte-e meg valahol, mikor hirtelen benyit a már sokszor elsíratott öreg Sajtos. Csontig le volt fogyva, hogy úgy állott rajta a régi feszes dolmány, mint a madárijesztő karóra akasztott ing. Nem csoda, ha Sajtosné hamarjában hazajáró léleknek nézte.

Csakhamar megeredt a Sajtos uram nyelve. Elmondotta a fegyvergyakorlat történelét is. Mikor odaért, hogy 7—8 nappal ezelőtt kapta életében a legnagyobb pofont, fia elgondolkozva közbeszólt:

— Várjon csak apám!

— Na, mi az?

— Nem egy vizmosás mellett, egy vén odvas fánál volt ez?

— Ott ott. Mi bajod velem?

— Hát csak annyi, hogy akkor én adtam apámnak azt a pofont!

Sajtos uramban megakadt a szó.

— Nehogy izéljen kend — törte meg a kinos csendet Sajtosné — még mindig jobb, mintha idegentől kapta volna. Így legalább bennmaradt a családban.

Sajtos uramnak azonban mégis csak meglódult a keze, s úgy kente képen káplár fiát, hogy az sem kért belőle még egyet.

— Ez is benn marad a családban!

— tette hozzá utólag.

Balogh Ernő.

SZERKESZTŐ-ÜZENETEK

1. Uj előfizetőink száma az új évben már jóval meghaladta a 2000-et s azóta is naponta 50—60 új testvérünk jelentkezik, hogy a „Magyar Nép” lelkes és nagy családjába felvételét kérje. Igaz örömmünkben, hogy önzetlen és becsületes szándékainkat kedves olvasóink ennyire megértették, lime megígérjük, hogy a számitásunk szerint

körülbelül 8—10 nap múlva beérkező

3000-dik uj előfizető bejelentőjének 1000 Lei jutalmát adunk.

Legyenek meggyőződve olvasóink, hogy jutalmunk odaítélésénél semmiféle személyválogatás nem lesz s a szerencse azt éri, kinek a napi posta feldolgozásakor sorra kerülő leveléből a 3000-dik uj előfizetőt kilírjuk. Lapunk belső alkalmazottai és barátai, kik a 3000-ik uj előfizető köznevelését figyelemmel kísérhetnék s így nyereséi esélyük nagyobb lehetne, a versenyben természetesen nem vehetnek részt. A nyereső nevét megfelelő lapszámbunkban azonnal leközzöljük.

T. A. Csávas. Uj előfizetőt köszönjük, bizalommal várjuk az ígért további eredményt. M. I. Krasznabétek. Uj előfizetőkért köszönet, naptaarak elmentek, kért kimutatás levelében, őszinte üdvözlét. B. E. Erdőd. Mindenkor buzgólkodását hálásan köszönjük, a 10 naptár és a kimutatás utban, üdvözlét. S. P. Márkod. Uj előfizetőkért hálás köszönet, kimutatás és mutatószámok elintézve, üdvözlét. V. B. Buzásbesenyő. Őszinte köszönet az uj előfizetőkért, tiszteletpéldány és naptár megy, nekünk jobb, ha a lap címekre küldhető, további lelkes munkáját kérjük és várjuk, üdvözléttel. V. L. Csucs. Pályaudvar. Pénz bejött, lap tölünk rendszeresen megy. O. J. Marosszentgyörgy. Címét javítottuk, hátrálék 1924-re 1924 július 1-től 50 Lei. F. G. Szé. Kelyudvarhely. Naptár elment, hátrálék 1923 okt. 1-től 108 Lei, szívesen üdvözlét. R. M. Várasfenes. Előfizetés 10 példány után rendszeren 1925 jan. 1-ig, cím javítva, könyvek elmentek, hálás köszönet és üdvözlét. E. I. Gyimesbükk. Címe nálunk jó, lap rendszeren megy, üdvözlét. T. S. Nagybodófalva. Köszönet az uj előfizetőkért, naptár elment, szívesen üdvözlét. K. I. Nagybacson. Naptár elment, hátrálék 1924-re a felemeléssel 25 Lei, üdvözlét. Sz. Gy. Nagybár. Örömmel üdvözlük sorainkban, két közölt címre is megindítottuk a lapot. Gy. E. Sepsibeszényő. Köszönet, Pásztortűz megindítva, további szíves támogatását kérjük. B. S. Rigmány. Szíves figyelemzését köszönjük, irni fogunk róla. B. A. Székelyderzs. F. Gy. Jedd. K. I. Nyáradremete. K. R. Körösbánya. H. A. Magyarlajos. K. M. Felsődetrehem. N. J. Brassó. T. Gy. Alsóótk. K. S. Vargyas. Á. T. Sinfalva. K. D. Méréfalva. Zs. Gy. Galaf. S. D. Szentdemeter. Id. K. G. Kajántó. K. J. Érolasz. Dr. P. J. Kézdivásárhely. N. E. és P. J. Igazfalva. B. M. Gyergyóremete. Gy. A. Korond. Cs. J. Váralmás. A. I. Zsigmondtelep. D. G. Mezőfele. K. A. Sepsiköröspatak. Gy. G. Nagykáson. N. Gy. Maroskeresztúr. H. J. Nyáradgálfalva. P. G.-né Dicsőszentmárton. Cs. S. Kápolnástalu. H. A. Kadicsfalva. Z. F. Lippa. B. S. Marossolymos. G. J. Ormány. A. J. Buzásbesenyő. Itt felsoroltak az uj előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat. F. S. Nagykágya. Ügyét addiggi szakértővel megtárgyaltuk, szerinte az állam adó megfelelő, nem sok, az említett más kladások igazságtalanok és igen sokra mennek, de azok ellen — amit Ön is tudja — orvoslás nincs. Szívesen üdvözlük. J. A. Bihar. Vett értesítésünk szerint a József főherceg védnöksége alatt állott régi „Első Katona” biztositót ma az „Ivra” kép-

visell, cím: Cluj—Kolozsvar, Str. Gh. Barltiu 2. Telefon 679. D. F. Világos, 1923 jul. óta a C. F. R. vonalain a teheráru fuvardíjak emelkedtek: I. oszt. áruk 323, II. oszt. áruk 232-9, III. oszt. áruk 250-9 százalékkal. „Tarif Special” I. oszt. áruk 215-6 sz.-kal, „Tarif Special” II. oszt. áruk 217 sz.-kal. Az átlagos emelkedés 247-88 százalékkal. Őszinte üdvözlét. H. I. Marosludas. A kértett könyv Kolozsvar sajnos nem található. G. M. Aranyember 190 Lei, Egy az Isten 250 Lei a Minerva könyvkereskedésében, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc u.) 1 sz. alatt, szíveskedjék onnan megrendelni. P. J. Kobátfalva. Örömmel fogadtuk sorainkba. S. J. Patakfalva. Szíves leveléért és utasításért köszönet. F. J. Nagykend. Könyv elment, örömmel fogadtuk sorainkba. N. S. Magyarfráta. Uj előfizetőkért hálás köszönet, 90 Leut előfizetésénél javára irtunk, reméljük és kérjük további segítségét. M. J. Boica. Hányzó számok kiküldve, nyomtatványokat elintéztük, 12 napiár előfizetőinek — bizományba elment, hálás köszönet és üdvözlét. P. I. Nagybodófalva. Örömmel vezettük be, legyen szószólója és támogatója kis lapunknak. L. B. Buzaháza. A 360 Lei bejött, Betyár kendőjét megküldöttük, írások főszerkesztőnél megemlítve, szívesen üdvözléttel és köszönettel. P. M. Csiksomlyó. Cikkedet őszinte örömmel vettem és mindig is nagyon szívesen fogadjuk, kedves leveled Brassóból megjött, operáció elég jól sikerült, légy önzetlen és becsületes szándékalnk támogatója, tudjuk, hogy sokat tehetsz. L. I. Csikkozoms. A vers a maga nemében rendkívül sikerült dolog, csak speciális tárgyánál és terjedelménél fogva nem igen volt kis lapunkba beosztható, különben szívesen hoztuk volna, üdvözlét. Dr. P. M. Tur. Szindarabok elmentek, az Ördög cimboráját azonban J. A.-nak nem kölcsönözhetjük, mivel nincs benn, őszinte üdvözlét. Á. A. Puj. Örömmel irtuk be előfizetőink közé, az 5 Lei-t megkapjuk a másik félelvi részlettel, üdvözlét. Tr. L. Nagybánya. Több előfizető után jan. 22-én átvettük 314 Lei-t, nyugtázva 863. szám alatt, őszinte üdvözlét. V. M. Alf. Tordatur. Hálás köszönet szíves leveléért, bizalommal várunk későbbi eredményt, az adoma témája ismert Tolsztojféle mese-motivum, szívesen üdvözlét. P. S.-né. Sepsiköröspatak. Hányzó számok kiküldve, hátrálék nincs. K. D. Szentgericza. Uj előfizetőkért köszönet, mutatószám, naptár kiment, a 369 Lei-t nyugtázzuk, őszinte üdvözlét. F. S. Nagykágya. Hányzó számok kiküldve, 45 Lei bejött s azzal rendszeren 1925 jul. 1-ig, kérdést kiadtuk megválaszolásra, mihelyt bejön levelben azonnal értesítjük üdvözlét. V. A. Mezőpanit. Köszönet a pontos elszámolásért, naptár elment, a 675 Lei-t nyugtázzuk, üdvözlét. F. K. Bihardiözseg. Önzetlen támogatásáért hálás elismeréssel és köszönettel vagyunk, kis küldeményünk ennek csak szerény jele akar lenni s nem méltó viszontszolgálat, közelebről egy tudományos könyvet küldünk, az 1800 Lei-t nyugtázzuk. K. S. Székelyhid. Ezután 2 példány megy, kert könyvek kiküldve, előfizetés lejárt 1925 jan. 1-en, üdvözlét. özv. L. N. I. Csiktaplaca. Levelét szomoruan olvastuk, de így is köszönjük. B. M. Felsőcsernáton. Naptár elment, pénz bejött, előfizetés 1925 jan. 1-ig rendszeren. G. M. Bihardiözseg. Hányzó számok kiküldve, az 50 Lei hátrálék könyvelnkben a mai napig fennáll, miután az előfizetés 1924 jul. 1-en lejárt, őszinte üdvözlét. P. J. Ujfegyvernek. Naptár elment, legyen ott kis lapunk lelkes terjesztője, őszinte köszönet és üdvözlét. H. J. Alsóporumbák. Köszönet gondos és kimerítő válaszáért, melynek értelmében mindent elintéztünk. K. M. Vajlakamarás. Fentti válaszuk ide is egészen szől, mutatóvány- és propagandaszámok kiküldve. P. F.-né Boroscsébes. A 115 Lei bejött, előfizetése rendszeren

1926 márc. 1-ig. *Sz. I. Torockó.* Előfizetése lejárt 1924 okt. 1-én, hátralék 25 Lel, üdvözlét. *K. P. Mosnicza.* Eddig bizonyára megkapta naptárunkat is, szívesen üdvözlét. *K. B. Bethlenszentmiklós.* Örömmel üdvözljük sorainkban és bizalommal kérjük kis lapunk terjesztését. *Dr. T. L. Segesyár.* Köszönet komoly válszáért, cikkei a Magyar Nép mindig örömmel fogadja, ha azok lehetőleg területünkhöz lesznek mérve, szívesen üdvözlét. *B. Gy. Görgényszentimre.* Az 1778 Lei-t szívesen és köszönettel nyugtazzuk. *K. J. Vajdahunyad.* Cim javítva, hátralék 1923 apr. 1-től 136 Lel. *P. Zs. Madéfalva.* Előfizetés 1924 jul. 1-ig rendben, hátralék 50 Lel, fizetendő 1925 dec. 31-ig 140 Lel, ezután kérésére külön címre megy. *G. I. Skulya.* Előfizetés rendben 1926 jan. 1-ig, elismerése nagyon jól esett, üdvözlét. *B. K. Margitta.* Előfizetés rendben 1925 jul. 1-ig. *P. P. Szatmár.* Az 50 példányt készséggel vállaljuk, ismertetéssel várunk a megjelenésig, névsort köszönettel fogadjuk, őszinte üdvözlét. *Gy. S. Vadász.* Utalványa későn érkezett s ezért nem indíthatuk meg előbb a lapját, mtutau rendeléséről semmi tudomásunk sem volt. *K. A. Kálnok.* Könyv elment, hátralék 1924 jan. 1-től 90 lel, üdvözlét. *Sz. V. Inhafalva.* Nevezettek (K. G. és K. G.) címe nálunk rendben, lap pontosan küldve, a 3. számot mindkettőnek megismételtük, szíveségéért őszinte köszönet. *V. B. Petrozsény.* A Pásztortúzra bevezetve eddig: L. L., Polgári Iskola, Zs. F., M. O.-né, W. B., P. M., T. N. G., K. A. VII., Sch. M., M. K., M. N.-re: L. D., M. D., T. N. G., Sz. A. XIII., J. F. II., K. A. VII., K. F., P. Gy., S. D., Z. J., B. A., B. T., özv. Sch. Gy.-né, T. A., I. Zs., H. J. — Propagandapeldányok mennek, általában minden kérésére készséggel rendelkezésre állunk, a legnagyobb köszönet és elismerés. *S. L. Csikszerecsa.* Hiányzó lapszám kiküldve, veszek főszerkesztőné, üdvözlét. *J. J. Tekerőpatak.* Régi lapszámait örömmel vesszük és jutalmazzuk. — *A. A. Vizakna.* Naptár elment, Hístorias könyv 10 lel, üdvözlét. *V. M. Mezőtelegd.* Az 1200 lel bejött, hiányzó számok kiküldve, naptár 12 lel-el is ebben az esetben eladható, különben vissza is lehet küldeni, szíves üdvözlét. *P. J. Nagykároly.* A Betyár kendőjét megküldöttük, egyéb, sajnos, nincs készletben, mert minden kikölcsonzésben van, a monológok gyűjteménye kiadványaink között csak később jelenik meg. *Iff. M. L. Szentabrahám.* G. A. hátraléka nem 90, hanem 80 lel. *I. D. Csikdelne.* Hátralék 140 lel, ebből javára írva új előfizetőkért 36 lel, fennmarad 104 lel, köszönet és üdvözlét. *Iff. egyes. Kilyénfalva.* Előfizetés rendben 1925 január 1-ig, üdvözlét. *K. A. Csikszentkirály.* Hiányzó szám, könyv kiküldve, a Pallas teljes és bizonyos dolgokban többet nyújt (térképek stb.), de a Réval, mivel újabb, inkább áll a mal tudományosság színvonalán, üdvözlét. *N. T. Varsolc.* Egy hónapig még propaganda célból a régi példányszámot küldjük, válaszáért köszönet. *Sch. Frank.* Box 497. Lyndora. P. A. Hiányzó számokat elküldtük, portó 8 lel volt, előfizetés 2 dollárral 1925 dec. 31-ig rendben lesz, ígéretét, hogy új előfizetőket szerez, örömmel és köszönettel vettük. *B. S. Kecset.* Új előfizetőkért őszinte köszönet, naptár elment, a 150 lel-el rendben 1925 január 1-ig, üdvözlét. *S. B. Tasnád.* Dícséretére vállk, hogy szabad idejét ilyen nemes foglalkozásra fordítja, egyelőre azonban küldeménye meg nem vált be, üdvözlét. *K. J. Báld.* Könyv elment, előfizetés rendben 1925 július 15-ig, üdvözlét. *P. J. Igazfalva.* Feltételeink megküldött levellinkben pontosan megtalálhatók, N. E. lelkész urtól már értesültünk az Ön lelkes munkájáról, igaz köszönet érte, nagyon kérjük, hogy minden lehető tegyen meg, névsorokat közelebről megküldjük, üdvözlét. *N. F. Erdőfüle.* Szívesen vá-

runk, előfizetése rendben 1924 okt. 1-ig, üdvözlét. *F. Gy. Ludvég.* Hátralék 1924-re 85 Lel, őszinte üdvözlét.

Ingyen kapja meg idej naptárunkat, ha két új előfizetőt szerez.

A Clujban, 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállítás arany éremmel kitüntetve.

Fél kg. gyapju vagy két kg. sajt árával megmentheti birkáját a pusztulástól!

DISTOL

biztosan meggyógyítja méteykóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelése!
Biztos a gyógyulás!
Kapható

Gergely F. utóda
drogueriájában Cluj-Kolozsvár,

Gea-Krayer Drogueriájában
Temesvár,
Krafft és Rubert Drogueriájában
Brassó,

Dávid János gyógyszerár
Marosvásárhely,
Farkas István Drogueriájában
Nagyvárad,

továbbá bármely gyógyszerárban.
Sirocco 563

Ha akar Ön, prima, garantált
fagymentes, földgázzal égetett

cserepet,

ugy forduljon
bizalommal a

„HERCULES“

cserep- és téglagyárhoz

Dicsőszentmártonban.

Cipészek szaklapja megrendelhető
Babos Károlynál, Cluj-Kolozsvár, Sir.
Pata 87.

Pekri Géza

földgázüzemű téglá és cserépgyára
Dicsőszentmárton.

Ajánlja garantált prima
minőségű égetett tető-
cserep, fali téglá, kút-
tégla, különböző alaku
padlásburkoló téglá stb.
gyártmányait bármely
mennyiségben.

Telefon:

Iroda: 44.

Gyár: 47.

Apróhirdetés.

Megbízható, tökéletes jó Román
Szótárra szüksége van mindenki-
nek. Mielőtt szótárt vásárolna, kérje és
tekintse meg Andrási főgimnáziumi
román nyelvtanár-féle Román-Ma-
gyar és Magyar-Román szótárát
nyelvtannal. Feltalálhatók benne va-
lamennyi hivatalos kifejezés. Az
összes román szótárak között a leg-
terjedelmesebb és legolcsóbb. 674
oldalon összesen 43.000 címszóval,
a legpraktikusabb, zsebben is elfér,
emelkedő betűi megkönnyítik a ta-
nulást. Román Magyar rész 17.000 cím-
szóval Lei 55. Magyar-Román rész:
26.000 címszóval Lei 70. Egész vá-
szonkötésben 15 Leivel drágább. Min-
a 2 rész egész vászonba egybekötve
Lei 150. Kapható mindenütt! Meg-
rendelhető Benkő Mór kiadónál Srt
Gheorghe Triescaune Kp. utánvet,
tel. Tanintézetek, tisztviselők 10%
os kedvezményben részesülnek.

Eladó egy 14 változatú, 2 térdregisz-
teres, amerikai rendszerű harmonium-
művészies kivitelű díófa szekrénybe
Simon orgonakészítőnél. Kolozsvár
Király-u. 24. szám.

Jó családból való, lehetőleg árv
16-17 éves erős és teljesen egészsé-
ges fiút, ki írni, olvasni tud, laboran-
nak keresek azonnali belépésre. Bő-
vebb felvilágosítással szolgál *Har-
Sándor gyógyszerész Cămpeni—Topá-
falva.*

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadónivatali igazgató.